

De YAKIDO 八木戸鶏

Is de Yakido in Nederland nog niet erkend?

Meerdere vechthoenderfokkers houden dit prachtige ras "Yakido" in hun hokken en vragen zich af waarom dit ras nog steeds niet erkend is in Nederland. Volgens de hoenderlijst van de Entente is dit wel het geval in 12 andere Europese landen. In ons buurland Duitsland is de Yakido in het seizoen 2016-2017 zelfs het ras van het jaar, hetgeen uitgeroepen is door de speciaalclub "Club Deutscher Ur- und Kampfhuhnerverein". Toegegeven, er zijn ook in de buurlanden geen grote aantallen fokkers maar dat neemt niet weg dat het een minder interessant ras is. Er wordt door enkelen beweerd dat de Yakido erg veel lijkt op een Shamo of op de onlangs in Nederland gecreëerde en erkende Shamo kriel. Waarom dan erkenning van de Yakido? Er staan in onze standaard meerdere rassen die qua uiterlijk en standaardbeschrijving erg veel op elkaar lijken, dus het mag geen argument zijn om dit ras niet te laten erkennen. Verderop in dit artikel zal middels een schema weergegeven worden waarin standaard gegevens van genoemde rassen worden vergeleken. Ook enkele foto's zullen u overtuigen dat de Yakido wel een Shamo-achtig hoen is, doch niet goed ermee te vergelijken is.

Na het voldoen van de procedurele verplichtingen welke omschreven staan in de "Reglement voor erkenning van nieuwe creaties van hoenders en dwerghoenders" van de KLN, werden in het afgelopen seizoen de Yakido's ingezonden op de Noordshow ter erkenning. Een oud en een jong koppel werd ingezonden door ondergetekende. De dieren werden m.i. wat laag in predicaat beoordeeld maar het grootste euvel was een hen die naar de ziekenboeg gebracht moest worden. Deze had een uittredende cloaca. Dit was natuurlijk de dolksteek voor verdere erkenning. De Yakido kwam dan ook dit jaar niet voor erkenning in aanmerking. De procedure werd dus van beide kanten juist gevolgd, zowel door de inzender als door de standaardcommissie.

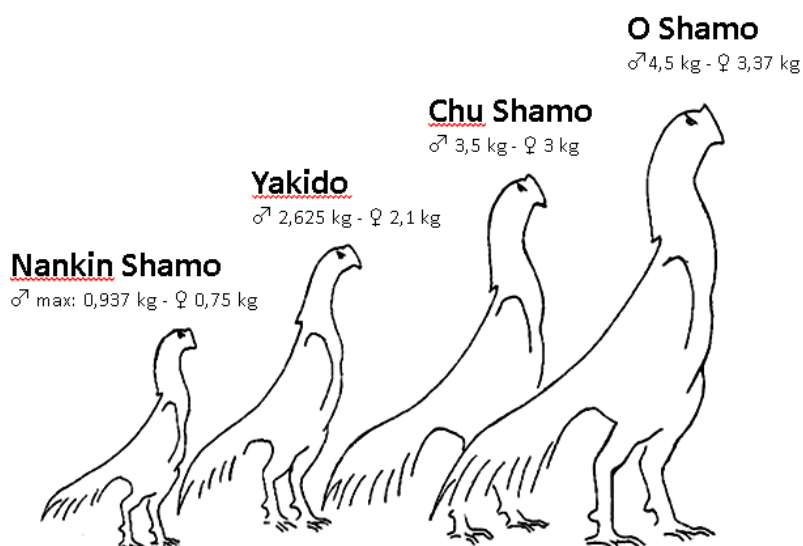
De te bewandelen weg naar erkenning van een ras in Nederland is een lange weg. Een goede procedure waarin weldoordacht met zeer deskundige keurmeesters een besluit genomen wordt. Toch zou de procedure een stuk eenvoudiger moeten worden voor rassen en kleurslagen die reeds bij de Entente erkend zijn. Het wiel hoeft natuurlijk niet twee keer uitgevonden te worden.

De Yakido zal opnieuw op de Noordshow 2017 worden vorgebracht ter erkenning. Hoopvol met vertrouwen in deskundigheid en objectiviteit zullen de nieuw in te zenden Yakido's nu wel door de standaardcommissie worden beoordeeld met als resultaat een positief advies aan de KLN.

De Yakido is een origineel uit Japan afkomstig hoenderras dat een kleine variant van Shamo is. Het ras is nog vrij kort in Europa. Ze zijn omstreeks half 19de eeuw gecreëerd in het dorp genaamd Yakido dat ligt in het Taki-gun district in de provincie van Mie, ten oosten van Osaka in Zuid-Japan. Ze werden op kleine schaal gefokt en het is nu maar de vraag of het ras nog veel gefokt wordt in Japan. De Yakido werd gefokt om als sparringpartner de O-Shamo te trainen voor het hanengevecht. Het doel was de jonge O-Shamo meer vertrouwen en meer vechtervaring te geven. De Yakido haan werd dan overigens nooit winnaar van het gevecht mede door zijn veel lagere gewicht.

Hoe zwaar?

Het gewicht O-Shamo volgens de Japanse standaard is ♂ 4,5 kg - ♀ 3,37 kg. Van de Yakido is dat ♂ 2,625 kg - ♀ 2,1 kg. Het oorspronkelijke gewicht van de Yakido ligt tussen het gewicht van de Chu-Shamo met ♂ 3,5 kg - ♀ 3 kg en de Nankin Shamo ♂ 0,937 kg - ♀ 0,75 kg.

In de tachtiger jaren werd de Yakido in Europa ingevoerd. In Duitsland werd in 2007 het ras als eerste erkend. Deze prachtige dieren worden aldaar reeds jaren door meerdere fokkers gefokt en tentoongesteld. Ook in België zie je de Yakido regelmatig op tentoonstellingen. In Nederland zijn er nog relatief weinig fokkers. De viertal bij mij bekende fokkers houden de Yakido met veel plezier en hebben een fokprogramma opgezet.

De Yakido is betrekkelijk klein hoen met een duidelijk vechthoenuiterlijk. In Engeland werd het ras ooit als kriel voorgesteld. Later werd hij toch ondergebracht bij de grote hoenders. De romp is ovaal rond en flink bespied. De houding is sterk opgericht maar neigt wat naar voren. De relatief brede staart wordt enigszins geopend en afhankelijk gedragen. De staart wordt echter hoger gedragen als bij een Shamo of Shamokriel. De Yakido komt uitsluitend voor in de kleurslag zwart. Ernstige fout in deze kleurslag zijn natuurlijk witte veergedeelten of de puntjes. Erg voornaam is dat de bevedering sterk groenglanzend is. De Yakido is in tegenstelling tot de Shamo's dichter bevederd. Toch is de bevedering krap en hard te noemen in vergelijking tot de ons bekende landhoenders.

De kop is wat langwerpiger en heeft geen overdreven wenkbrauwen zoals een Shamo moet hebben. De erwtenkam is klein en mag niet te groot zijn. De kleine kinlellen vallen weg bij de goed ontwikkelde keelwam. De grote parelwitte ogen mogen niet te diep liggen. De snavel is kort en weinig gebogen.

De Yakido heeft een tamelijk lange dikke hals die gevormd wordt door het goed ontwikkelde halsbehang. Dit wordt tot op de schouders gedragen. De Shamo daarentegen heeft een kort, spaarzaam halsbehang.

De rug is tamelijk lang en afhellend zoals bij de meest Japanse vechthoenders. De rug moet vlak zijn wat niet altijd het geval zal zijn. Door de flinke bespiering wil de rug, zeker bij oudere dieren, over de lengte weleens iets gebogen zijn. De overgang van de rug naar de staart moet vloeiend en goed afgedekt zijn door zadelbehang en de staartdekveren.

De flink bespiede, tamelijk hooggedragen borst laat ondanks dat de Yakido een wat dichtere bevedering heeft dan de Shamo een onbevederd borstbeen zien. De naakte huid is helder rood, wat een mooi contrast geeft tussen de groenglanzende zwarte bevedering.

Ook op de vleugels is een onbevederde rode rozet waarneembaar. De tamelijk lange vleugels zijn goed gesloten en vast aanliggend. De vleugelboegen zijn wat uitstekend doch zeker niet zo markant zoals die bij een Shamo moet zijn. De brede schouders zijn hoog aangezet.

De goed bespiede dijen zijn evenals de loopbenen tamelijk lang. Als men de loopbenen van de Yakido en de Shamo vergelijkt valt meteen op dat de Yakido beduidend minder breed gesteld is. De loopbenen hebben drie rijen schubben, zijn geel en hebben een donkere aanslag. Met name bij de hennen is dit duidelijk aanwezig. Belangrijk is dat de voetzolen geel zijn. Bij dit ras kan ook gezegd worden dat de verhouding tussen de lengte van het dijbeen en die van het loopbeen 1,5 : 1 is.

Zoek de verschillen!

Hieronder heb ik essentiële beschrijvingsverschillen weergegeven van de Yakido. Uit de Duits standaardbeschrijving (vertaald in Nederlands) en de Nederlandse standaardbeschrijving van de Shamo en van de Shamokriel schematisch is dit weergegeven.

	Yakido (Duitse standaard)	Shamo / Shamokriel (Nederlandse standaard)
Romp	Ovaal rond, sterk bespied; van schouders tot dijen breed; daarna smaller, sterk opgericht en iets naar voren geneigde lichaamshouding.	Breed van voren, naar achter smaller wordend, opgericht gedragen.
Kop	Middellang, enigszins langwerpiger.	Middel lang, zeer breed, schedel sterk gewelfd, zware wenkbrauwen waardoor de ogen diep in de oogkassen liggen.
Snavel	Kort; sterk; weinig gebogen, geel met donkere	Kort, zeer stevig, sterk gekromd, geel of hoornkleurig.

	hoornachtige aanslag.	
Hals	Tamelijk lang en dik; bovenin iets gebogen; tamelijk goed ontwikkeld hals behang tot op de schouders reikend.	Zeer lang en soepel, wordt rechtop gedragen; halsbehang kort en spaarzaam ontwikkeld, omsluit alleen de bovenhals van achteren en opzij, bereikt de schouders niet. Bevedering vormt een zogenaamde stierennek.
Staart	Tamelijk lang; enigszins geopend en afhankelijk gedragen. De sikkels zijn tamelijk ontwikkeld en dekken de staartstuurveren volledig af.	Nauwelijks middellang, enigszins samengevouwen en afhankelijk gedragen. De sikkels matig ontwikkeld, vrij smal en niet sterk gebogen.
Dijen	Tamelijk lang; rond; goed gespierd; licht gebogen in het hielgewricht.	Ruim middellang, goed uit elkaar geplaatst, zwaar gespierd, treden vrijwel over hun gehele lengte uit de buikbevedering te voorschijn.
Loopbenen	Tamelijk lang; niet te breed gesteld; rond; voorzien van drie rijen schubben. Geel, donkere aanslag in bijzonder bij de hen.	Ruim middellang, zeer krachtig, fijn geschubd. Vier tene, de achterteen relatief klein en goed naar achteren geplaatst; rechte sporen; geel; bij donkere varianten is aanslag toegestaan; voetzolen geel.
Gewicht	Yakido Haan: 2,1-2,6 kg Hen 1,7-2,1 kg	Shamo: Haan: 4-6 kg Hen 2,5-4 kg Shamokriel Haan: 1,6-1,7 kg Hen 1,2-1,3 kg

U ziet in het schema dat er nogal wat verschillen zijn tussen de Yakido en de Shamo/ Shamokriel. Met name de vormverschillen van de romp en de staart zijn typerend. Het onderlinge gewichtsverschil is erg groot. Het gewicht van de Shamo is circa 50 % hoger dan van de Yakido. Het gewicht van de Shamokriel is circa 35% lager dan dat van de Yakido.

Beoordeling van de Yakido

In het land van herkomst, Japan, worden vechthoenders op een andere wijze gekeurd als in Europa. Het dier wordt in stappen beoordeeld met voor elk onderdeel een vastgesteld maximum aantal te behalen punten. In onderstaand schema is de wijze van puntentelling voor een Yakido samengevat .

Type en stelling	40
Kop	20
Bevedering	10
Kleur	10
Dijen en loopbenen	10
Conditie	10
Totaal max:	100

Natuurlijk wil ik deze wijze van keuren niet pretenderen maar hiermee wel aangeven wat de belangrijkste te beoordelen gedeelten van het dier zijn.

Fouten?

Vanzelfsprekend kan de Yakido ook tal van fouten laten zien. Te grote of een te grove lichaamsbouw en een te verticale houding is niet wat we voor ogen hebben. Dit zou het typische uiterlijk van de Yakido teniet doen. Natuurlijk mag het ras niet te hoog of te laag gesteld zijn. Als de staart veel te hoog gedragen wordt, zal het silhouet van de Yakido een totaal verkeerd beeld geven. De vleugels dienen schuin benedenwaarts en zijdelings aan de romp gedragen te worden. Wat beslist een ernstige fout is, is dat de vleugeleinden op de rug gedragen worden. Een dergelijk dier moet in puntental ruim teruggezet worden. Een ernstige fout is een te verticale houding. Een te hoog of te laag gestelde Yakido zal ook in punten teruggezet moeten worden. Een korte, grove kop is ook zeker niet gewenst en natuurlijk mag dit vechthoen zoals de meeste Japanse vechthoenders geen grote kinlellen hebben. Het is een zeer ernstige fout als de veren anders gekleurd zijn dan zwart. Hier zal een keurmeester ten allen tijden bijzonder op letten. Toch zullen er bij de ter erkenning voorgebrachte Yakido's ongetwijfeld enkele of meerdere foutjes aanwezig zijn. Ik hoop dat de standaardcommissie toch wat coulant zal zijn zodat de weinige fokkers van dit mooie ras na erkenning de kans krijgen de dieren in de komende jaren te perfectioneren.

Tot slot

De Yakido is een zeer sterk en gehard ras. Het is bestand tegen ons relatief koude en natte klimaat. Ze zijn erg levendig in de rennen wat zeker niet betekent dat ze vliegerig zijn. Als ze hun verzorger spotten, lopen ze al naar de ingang van de ren. Zoals bij de meeste vechthoenderrassen zullen de hanen reeds op jonge leeftijd weinig van elkaar kunnen verdragen en wat vechtlustig tegenover elkaar zijn. De hennen leggen ± 90 crème witte eieren per jaar. Ze worden zeldzaam broeds en als ze dat zijn, worden de eieren nogal eens stuk gedrukt. Vermoedelijk door de harde bespiering van het dier. De hennen zijn gemakkelijk zonder al te veel agressiviteit te verplaatsen van de ene naar de andere foktoom. Over het algemeen is de Yakido vrij snel handtam te maken en zijn ze zeker niet agressief tegen hun verzorger. Na een beetje training en conditionering zijn ze gemakkelijk in stelling te brengen.

Al met al is de Yakido een geweldig mooi ras. Het is een redelijk gemakkelijk te fokken ras. Het is weliswaar een ras waarvan regelmatig gezegd wordt: Is dit een kleine Shamo? Hiertoe zal een vechthoenderliefhebber zich niet laten verleiden dit te zeggen omdat hij wel degelijk de uiterlijke verschillen ziet. De fokkers die er zijn, zijn zeer gepassioneerde vechthoenderfokkers. Als de Yakido na erkenning zeker meer tentoongesteld wordt, zullen er gegarandeerd meerdere fokkers dit ras willen houden. Tijdens Optimum Avium International 2017 zullen de Yakido's volgens de nieuwe reglementen van de KLN gekeurd worden volgens de Europese standaard. M.a.w. zal de Yakido zeker op die show niet met NE beoordeeld worden! Maar eerst: Op naar een succesvolle erkenning op de Noorshow 2017.

Tekst en foto's: Adrie Brouwers

